

MISLI O PESMI

Pesma je rasprsko jato ptica u nebu,
pesma je pitanje starcima: šta će
se pojaviti tokom noći
pod pazuhom, vama, dragi bezrečnici?
pesma je biti već iza nečeg,
ogledalo iz kojeg se tvoja moždina
osvrće,
pesma je plastični razmah jednog
polipila,
razotkrivanje kozmetike,
pesma je: reci nešto slično,
pesma je uspravno svlačenje,
ispipavanje uljanih žila,
nevidelica prljavštine, đubre,
oholost je crknuti tvor u pesmi,
pesma je ime kojeg se ne mogu setiti,
dve ukrštene slamke pred tenkovima,
pesma je cvet umoren u bokalu,
pesma, kad mi se majka vrati iz bašte
i kad je obleću njeni krilati prijatelji,
pesma je svetlo dvorište reči,
beli riblji splet koji seva u bezdane
daljine,
što se ne može, a mora se izgovoriti,
dakle nemoguće,
slatkokoreni prsti vojnika sasušeni
na rezi, to je pesma,
pesma je kada drugovi poznaju
samo površinu zimske hladnoće,
pripovedati smešne stvari, i to je
pesma,

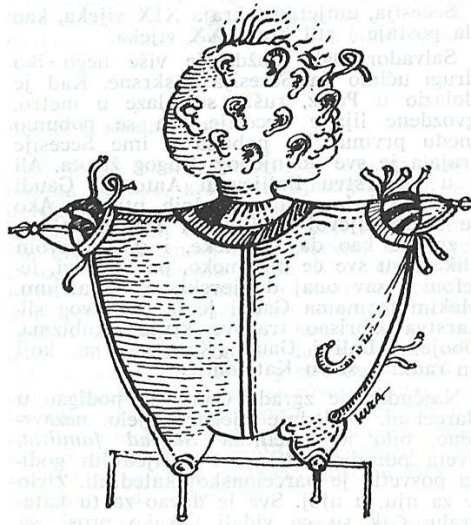
Verlen i Malarme
hladoviti, kao neka svečana kapela,
do suza su me tronule stoletne
rezbarije

i složene radosti, čipkane,
danas svako zadirkuje zvezde,
zvezda, anđeli, zvono,
i ostalo poštovano đubre,
spretno razmeštanje ničega,
na dragim belim opnama,
pesma je suma manjka,
bitisanje ispod nule,
ali je i to kada me onesvešćuje
stezanje prstena na ruci,
pesma je poštovanje kresiva,
živo meso koje se puši kao radijum,
mlitava jedra, vetrovi zastave,
to je pesma,
koreografija vremena,
pesma je pronaći oslonac
na glatkom strmom delu zida,
gorka radost,
kada se uvališ u ostvarenu
remboovsku stolicu od cveća,
to jest u automobil druga,
koji se smesta pretvara u nosila,
pesma je cepajuća čvrstina mišića,
započinjati beznadežne stvari,
verovati u izračunljivost slučaja,
s pesmom se sve žuri ka svom
čvrstom stanju,

a pesma je ipak tečna,
ništa tvrdo ne može računati na
njenu pažnju,
nema razloga da verujem u nju,
putujem k njoj u sumnji,
pogrdan, preminuo na putu,
koji me vodi sebi i moru,
jednog dana je ostavljam
kao neizučivi zanat,
pesma je: nebo,
više njegova senka, obrisi,
uvek nešto drugo,
pesma je bol zbog toga

JOŽEF GULJAŠ

DEFINICIJA PESME

što je cvet umesto da je miris,
reč umesto da je cvet,
pesma je uvek nešto drugo,
završava se tamo gde počinje,
na pola puta između bunara i kuće,
ako je ima, tamo ćeš naći pesmu,
jer pesma je tečna,
kao voda
ili gušće tekućine: kamen, drvo, sneg.

Koga pesma ne probudi,
može li ga probuditi vaskrsenje?

SAMOUBICA

nema više boja reči
istrošio sam se kao konac iz igle
završio sam se
put se zategao u omču
o bezglavo sunce
u vidu cveta još nekako
kao svinja ili kao bik
nastavio bih kao cvet
o bezglavo sunce
osećam bol u izgubljenoj prednjoj
nozi

moje morskozvezdanstvo
to su vidim crvene kulise
nisam se ovde usudio
nikome okrenuti leđa
ni hrkati o ni hrkati
divio sam se ogledalu
sada sam stao iza zavese
u sramoti

zbog izbledeog crvenog
i mrtav se stidim

serem na vaše zemlje

UMESTO O. R.

2.

Kao što se gušter odaje u travi,
kao što vetar ne ume
da prođe bezglasno između drveća,
kao što je svetlost naga
i dobra meta u mraku,
kao što se gušter, vetar itd,
odvojivši čutanje od tišine,
bio sam nag,
kao što je svjetlost naga u mraku,
kao što vetar među drvećem,
kao što se gušter u travi...

Umoran sam od prepoznavanja,
od tog prizora.
Drukčije sam to želeo,
ali kao što se gušter itd.

Već je deo te krošnje,
i u snu ću se sećati vetra,
koji ne ume
bezglasno da prođe između drveća.

NIKAD TOLIKO VRUĆI LISTOVI

O njenim kestenjastim zlatnim
grozdovima
u dugom trenutku zatišja,
i o tome bi trebalo pisati,
i o Česima:
polugoli u paličkom letu
s ponosnim bolom
proslavljaju sebe.
Samo ako bih mogao kupiti novine,
nemam radio,
i jabuke su ograđene,
u vrtovima vila.
A vile su skupe,
mogle bi ući u debele knjige,
da ne govorim o prijateljima,
đavola prijatelji,
o gipsanim patuljcima u vrtu,
imaju zmajeve u ruci koji bljuju
vatru,

tako me pozdravljaju,
i iznutra su spretni
ti gipsani patuljci,
njuš, iznutra
kvalitet
automobila sa oznakom ČS,
iza zašiljenih ograda,
i jedva da kupuju novine
ovih dana.
Hladoviti miris zelenog,
mislim, napisaću,
ali trebalo bi nabaviti novine,
tope novine koje se još puše.

Nikad toliko vruće listove
nisam imao u rukama.

(Iz knjige »VÖRÖS
FAGYÖNGY«)

Preveo sa mađarskog
ARPAD VICKO